

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การท่องเที่ยวของประเทศไทยได้เจริญเฟื่องฟูรุดหน้ามาตามลำดับ ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนมีมูลค่านับแสนล้านบาท ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ แต่ในทางตรงกันข้ามการเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลับทำให้สภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวและภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยวลดถอยลง การจัดการท่องเที่ยวโดยทั่วไปมักประสบปัญหาที่สวนทางกันระหว่างการพัฒนากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2544 , หน้า 1) ซึ่งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวก็มีได้ละเลยแต่ได้มีการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งพยายามให้การท่องเที่ยวมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมให้น้อยที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปของกระแสโลกหรือโลกาภิวัตน์ (globalization) โดยคำนึงถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวตลอดจนแนวโน้มพฤติกรรมที่กำลังเปลี่ยนแปลง (วรรณ วลัยวานิช , 2539, หน้า 74)

รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ไว้ว่า “ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับอย่างครอบคลุมพร้อมกับพยายามเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐและประชาชนให้มากที่สุดและปรับระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ” (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาตรา 46 ที่ว่า “บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและของชาติและมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนต่อไป”

โดยลักษณะหรือรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ถูกกล่าวมากที่สุด
ในขณะนี้ คือ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ecotourism) ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างสูงในวงการ
ท่องเที่ยวและแวดวงทางวิชาการอย่างแพร่หลายและเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่มี
การขยายตัวอย่างรวดเร็วในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน มีการจัดการที่ลดหรือปราศจาก
ผลกระทบและนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเป็นสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงเป็นการท่องเที่ยว
อย่างมีความรับผิดชอบในแหล่งธรรมชาติที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรม
ที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว โดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของ
ผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดจิตสำนึกต่อการรักษา
ระบบนิเวศอย่างยั่งยืน(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545, หน้า 21) การพัฒนาการท่องเที่ยว
แบบยั่งยืน (sustainable tourism development) จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ถูกนำมาพิจารณาเพื่อฟื้นฟู
สภาพทรัพยากรที่เสื่อมโทรมและป้องกันมิให้แหล่งทรัพยากรใหม่ๆ ต้องถูกทำลายไปอันจะทำให้
เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและส่งผลดีต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น
(บุญกร ภวจินดา, 2538, หน้า 67) ถือได้ว่ามีศักยภาพทางการท่องเที่ยวสูงเพราะมีแหล่งท่องเที่ยวที่มี
คุณภาพดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่ง
ท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมรวมทั้งขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ มีสภาพทางธรรมชาติ
ที่สวยงามน่าสนใจการไปเที่ยวชม เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ชายทะเล แม่น้ำลำธาร รวมถึงตลาดน้ำซึ่ง
เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปเที่ยว เพราะสามารถสัมผัสความเป็นอยู่
ประเพณีวิถีชีวิต วัฒนธรรม คั้งเดิมของไทยที่ผูกพันกับสายน้ำตลอดเวลา(กรกฎ ตราชู, 2546,
หน้า 2)

จากกระแสสังคมที่เกิดความตื่นตัวเรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ความเป็นประชาธิปไตยที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดง
ความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการพัฒนามากขึ้น (พจนา สวนศรี, 2546, หน้า 10) การท่องเที่ยว
จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่จะนำพาบทบาทของชุมชนในการเข้ามาจัดการท่องเที่ยว หรือเรียกว่า
“การท่องเที่ยวโดยชุมชน “ การท่องเที่ยวโดยชุมชน คือ การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของ
สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมกำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการ โดยชุมชนเพื่อชุมชนและชุมชน
มีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน (การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย, 2540, หน้า 14) ในช่วงที่ผ่านมาการท่องเที่ยวของชุมชนได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว
และในอนาคตมีแนวโน้มที่จะเติบโตขึ้นเป็นเครือข่ายมากขึ้น ทั้งนี้รูปแบบการจัดการ โดย
ชุมชนถูกคาดหวังว่าเป็นวิธีการจัดการท่องเที่ยวแบบหนึ่งที่มีศักยภาพ โดยเน้นกระบวนการมีส่วน
ร่วมของชุมชนในการจัดการ และต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางดังกล่าวให้ชาวบ้านเข้ามามี

ส่วนร่วมในการจัดทรัพยากร เพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยว การจัดการสนับสนุนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในขณะเดียวกันก็เกิดประโยชน์แก่เศรษฐกิจชุมชนของคนในท้องถิ่นอีกด้านหนึ่ง และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ รายได้ และการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ทุกกลุ่มในชุมชน (สันธุ์ สโรบล และคณะ, 2546, หน้า 9 – 10)

ตำบลบางน้ำผึ้ง ตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่า พื้นที่กระเพาะหมู อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ทางทิศตะวันตกของกรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา จึงทำให้ดินบริเวณตำบลบางน้ำผึ้งมีความอุดมสมบูรณ์ไปด้วยแร่ธาตุและสารอาหารของพืชนานาชนิด อาชีพดั้งเดิมของชาวตำบลบางน้ำผึ้ง คืออาชีพทำสวนผลไม้ ซึ่งมี มะม่วงน้ำดอกไม้และกล้วยหอม เป็นผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ชาวตำบลบางน้ำผึ้งมาช้านาน จากหลักฐานทางโบราณสถาน ตำบลบางน้ำผึ้งมีประวัติความเป็นมาของการตั้งชุมชน ณ ที่แห่งนี้มากกว่า 200 ปี ความที่พื้นที่แถบนี้สวนผลไม้มากมายมีน้ำหวานจากเกสรดอกไม้นานาชนิดที่ได้ดึงดูดให้ผึ้งมาทำรังอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่นี้ ชาวบ้าน ได้นำน้ำผึ้งมาดักบาตรจึงได้ขนานนามแผ่นดินแห่งนี้เป็นว่า “บางน้ำผึ้ง”

ปัจจุบันตำบลบางน้ำผึ้งได้มีการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนและได้สร้างตลาดน้ำขึ้นมา ก่อนจะมาเป็นตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เดิมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 พื้นที่บริเวณนี้เป็นสวนของเกษตรกร ทั้งสวนมะม่วง มะพร้าว แต่เพราะอยู่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยาทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมสาเหตุเกิดจากน้ำเหนือไหลบ่าและน้ำทะเลหนุนทำให้พื้นที่เพาะปลูกเสียหาย ส่งผลให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนอย่างมากจนเลิกทำสวน ต่อมาเมื่อพ.ศ. 2537 กรมโยธาธิการได้สร้างเขื่อนล้อมรอบตามนโยบายให้เป็นพื้นที่สีเขียวแหล่งสุดท้ายเพื่อสร้างปอดให้กับคนกรุงเทพฯ ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากการเวนคืนที่ดินเพื่อสร้างเขื่อน จึงได้รวมตัวกันหาข้อตกลงกับ หน่วยงานของรัฐ และได้ผลสรุปว่าบุคคลใดที่ต้องการขายที่ดินคืนแก่รัฐก็สามารถทำได้ แต่หากไม่ต้องการขายก็สามารถอาศัยอยู่ในที่ดินเดิมได้ เมื่อได้ข้อสรุปเป็นที่น่าพอใจของทั้ง 2 ฝ่ายแล้วชาวบ้านจึงทำการเพาะปลูกกันต่อไป และทางองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาช่วยเหลือ โดยขอบริจาคที่ดินจากชาวบ้านที่มีที่ดินมากมาให้เกษตรกรที่มีฐานะยากจนแต่เนื่องจากมีผู้หันมาทำการเพาะปลูกมากขึ้นทำให้เกิดภาวะผลผลิตล้นตลาด ราคาผลผลิตตกต่ำรายได้ลดลง ส่งผลให้เศรษฐกิจในชุมชนให้ตกต่ำลงไปด้วย อบต.บางน้ำผึ้งได้เกิดแนวความคิดโดยร่วมกับชาวบ้านทั้ง 11 หมู่บ้านจัดทำเวทีประชาคมเพื่อหาทางแก้ไขปัญหา โดยเห็นร่วมกันว่าควรสร้าง “ตลาดน้ำ” เพื่อรองรับผลผลิตล้นตลาด โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่า ศูนย์จำหน่ายที่นำมาขายนั้นต้องเป็นสินค้าที่มาจากคนในพื้นที่ตำบลบางน้ำผึ้งและตำบลใกล้เคียงอีก 5 ตำบลเท่านั้นยกเว้นสินค้า OTOP ของจังหวัดสมุทรปราการ หลังจากนั้นได้รับการตอบรับและขยายกรอบการดำเนินงานให้กว้างขึ้นในลักษณะ

ศูนย์จำหน่ายสินค้าในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งจึงได้รับเอาแนวทางมาดำเนินการ โดยประสานกับกลุ่มองค์กร กลุ่มอาชีพ หน่วยงานราชการในพื้นที่ รวมทั้งขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งที่มีอยู่ ชุมชนออกแบบสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชน ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โดยการจัดสร้างซุ้มสำหรับขายของ ซุ้มจำหน่ายสินค้าโอท็อป และสะพานปูนริมคลอง ปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์พื้นที่โดยรอบจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานกว่า 3 ปี จึงสามารถเปิดดำเนินการได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำบางน้ำผึ้งและเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้มีความยั่งยืนต่อไป เพื่อที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนในการร่วมการตัดสินใจปรึกษาหารือ ร่วมในการปฏิบัติและการดำเนินงาน ร่วมในการประเมินผลและร่วมรับผลประโยชน์จากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและเลือกซื้อสินค้าที่เป็นผลผลิตของชุมชน การฟื้นฟูอนุรักษ์คลองบางน้ำผึ้งซึ่งเป็นคลองสายหลักของตำบลที่เชื่อมติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นลำคลองส่งน้ำให้กับพื้นที่ทางการเกษตรของตำบลและได้รับการประกาศให้เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำเป็นแหล่งน้ำทางการเกษตรที่สำคัญและได้รับการพัฒนาให้เป็นตลาดน้ำเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน (องค์การบริหารส่วนตำบล บางน้ำผึ้ง, 2547, หน้า 7)

ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ นับเป็นตลาดน้ำแห่งแรกในอำเภอพระประแดงที่มีความหลากหลายของระบบนิเวศ ที่ประกอบด้วยสภาพธรรมชาติแม่น้ำ ลำคลอง สัตว์น้ำและสวนผลไม้ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์พื้นที่สีเขียวแห่งสุดท้ายสร้างปอดให้กับคนกรุงเทพฯ มีวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าในการเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจศึกษาหาความรู้ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งได้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะดังกล่าวบ้างแล้ว ซึ่งได้ให้มีตลาดน้ำส่งเสริมสินค้าในท้องถิ่นขึ้นโดยเน้นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น ได้จัดให้มีกลุ่มนวด กลุ่มสตรีบางน้ำผึ้ง โครงการขี้จักรยานชมภูมิทัศน์ในตำบลบางน้ำผึ้งและตำบลใกล้เคียง โครงการล่องเรือพายเรือชมทัศนียภาพของธรรมชาติทางตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง โครงการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและผลิตภัณฑ์โอท็อปของตำบลบางน้ำผึ้ง รวมทั้งได้มีการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ถึงแม้ว่าจะได้ดำเนินการมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ก็ยังมีได้มีการศึกษาวิธีการดำเนินการเป็นไปตามหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งจัดการการท่องเที่ยว การบริการและสภาพแวดล้อมธรรมชาติของริมตลาดน้ำ จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นข้อมูลใน

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอย่างถูกต้องตามหลักการ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ประสานงานวางแผนและปรับปรุงในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศตลาดน้ำต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อศึกษาปัญหาข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

สมมติฐานที่ 2 แรงจูงใจในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

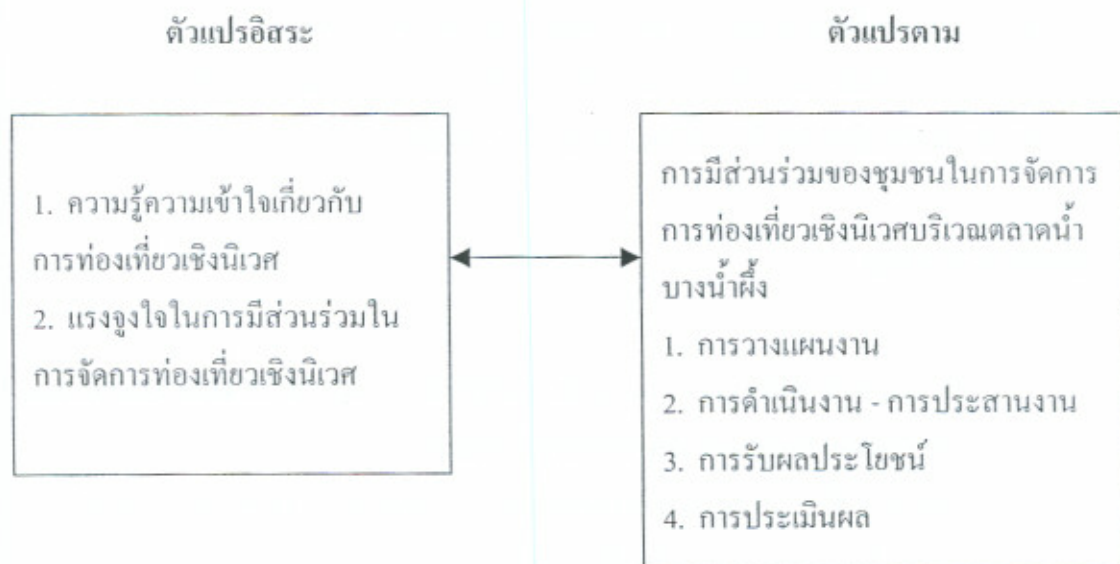
1. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ในการศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาดำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เฉพาะหมู่ที่ 10 อำเภอพระประแดง

2. ขอบเขตด้านประชากร ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ผู้ประกอบการ และประชากรที่อาศัยอยู่ในตำบลบางน้ำผึ้ง ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 1,007 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือตัวแปรที่ศึกษา คือ ศึกษาความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการรวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

4. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาของการ ศึกษาข้อมูลที่ตลาดบางน้ำผึ้ง ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2549 ถึง วันที่ 10 พฤษภาคม 2549

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับการศึกษาเรียนรู้ในเชิงของแหล่งท่องเที่ยวหรือมุ่งเน้นในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์และความสำคัญต่อระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ทั้งนี้อาจรวมถึงวัฒนธรรมประเพณีหรือวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นนั้นที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อม

2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง เป็นกระบวนการที่ทำให้องค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายโดยผ่านกระบวนการ การวางแผน การจัดองค์กรการดำเนินงานและการควบคุมติดตาม เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติที่จะจัดการการท่องเที่ยวอย่างมีแบบแผน

3. การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การที่ชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน – การประสานงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล โดยมีกระบวนการขั้นตอนในการพัฒนาดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผน หมายถึง การที่ประชาชนตลาดน้ำบางน้ำผึ้งได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว วางแผนจัดสรรงบประมาณ วางแผนจัดสรรบุคลากรและกำหนดวิธีการ วัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนา และแก้ไขปัญหา

3.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการดำเนินงานและประสานงาน หมายถึง การที่ประชาชนในตลาดบางน้ำผึ้ง ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและประสานงาน รวมทั้งให้มีจัดกิจกรรม โดยที่ประชาชนได้มีการสร้างประโยชน์ในการสนับสนุนทรัพยากร วัสดุและแรงงาน หรือเข้าร่วมบริหารและประสานงาน และดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก

3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในตลาดบางน้ำผึ้งได้เข้าร่วมเพื่อค้นคว้าหาข้อดีและข้อไม่ดีหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรม เพื่อที่หาหนทางปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาต่อไป

4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การรับรู้และประสบการณ์ และการอธิบายความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ ความหมายหลักการและองค์ประกอบ การจัดการ

5. แรงจูงใจ หมายถึง ความรู้สึกที่กระตุ้นและผลักดันชุมชนให้เกิดความสนใจกระตือรือร้น หรือเต็มใจในการร่วมกิจกรรมหรือกระทำการสิ่งต่างๆ โดยแยกออกเป็น 2 ด้าน

5.1 แรงจูงใจด้านชุมชน หมายถึง ความรู้สึกที่ชุมชนต้องการและอยากเข้ามามีผลประโยชน์ร่วมกันในการจัดการตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

5.2 แรงจูงใจด้านบุคคล หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ต้องการอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

2. ทำให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

3. ทำให้ทราบถึง แรงจูงใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบริเวณตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง

4. ทำให้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง